

Tut ei semtgau pigl 1. da schaner 2017

Radunonza constitutiva dalla vischnaunca da pleiv dalla Lumnezia miez e Morissen

■ **(anr/abc) Senza quei pass havessen las singulas pleivs buca pli saviu agir. La lescha da finanzas cantunala ha sfurzau era las pleivs pintgas en Lumnezia d'encurir partenadis. Mesjamna sera han ils parochians da Degen, Morissen, Vella e Vignogn decidiu definitiv da fundar la vischnaunca da pleiv Lumnezia miez.** Oriundamein fuv la baselgia da sogn Vintschegn a Pleif la parochiala per l'entira vallada. Ei deva buc in'otra, la veta ecclesiastica mava da cheu anora. Lu ein ils singuls vischinadis en Lumnezia sura e sut sedistaccai ed ein sesviluppai independen-tamein. Quei ha cuzzau tschiens onns cun agens gremis, plevons ed adminis-traziun. Cullas contribuziuns dalla baselgia cantunala ei quei stau pusseivel e negin havess cartiu ch'ei dess zacu ina midada. Lezza ei vegnida cu la radunonza generala da quei gremi ha decidiu ina midada radicala da contribuziuns. A pleivs pingas che contonschan buca la limita minimala da 600 catolics vegn l'ulivaziun sbassada massiv. Ils onns 2016 e 2017 retscheivan las pleivs pintgas aunc la mesadad dalla media ch'il Corpus Catholicum ha pagau ils onns 2011 tochen 2013. Silsunter, naven digl 1. da schaner 2018, vegnan tuttas pleivs pintgas a sentir la reduenziun mas-siva tenor diember da catolics.

Contribuziun unica per la fusiun

Las vischnauncas da pleiv dalla Lumnezia miez e Morissen han viu ch'igl ei uras d'agir. Ils catolics dils vischinadis da Degen, Vella e Vignogn cun lur uclauns fu-

van gia fusiunai sigl 1. da schaner 2014 en ina vischnaunca da pleiv Lumnezia miez. La votaziun ellas singulas pleivs independentas haveva purtau in resultat clar senza cuntervuschs. La primavera vargada han ils da Morissen spluntau e giavischau ch'ins recepeschi els en quell'organisaziun nova. La radunonza generala a Morissen haveva decidiu da fusiunar cun Lumnezia miez. Sco pleiv

autonoma han els giu il dretg leutier. Morissen ha perinagada decidiu ils 8 da mars d'uonn ed in gi sunter, ils 9 da mars 2016 ha la radunonza generala dalla vischnaunca da pleiv Lumnezia miez medemamein approbau il contract da fusiun cun Morissen.

Mesjamna sera ha la radunonza constitutiva dalla nova vischnaunca da pleiv Lumnezia miez giu liug. La suprastonza

transitoria ha saviu beneventar ell'aula dalla casa da scola a Vella 39 persunas. En sia introducziun ha il president *Marco Sgier* informau che la baselgia cantunala paghi ina contribuziun unica da 400 000 francs vid quella fusiun. El center dallas tractandas ein ils documents constitutivs stai, pia constituziun, lescha da taglia, reglament da salarizaziun e regulativ per l'affittaziun da schi-

schoms. Unanim han ils presents approbau quels. Cun integrar Morissen fuorma la nova vischnaunca da pleiv ina organisaziun cun 956 catolics. La presidenta dalla vischnaunca da pleiv da Morissen, *Marie-Theres Riedi*, ei vegnida eligida sco vicepresidente.

23 fundaziuns, 75 hectaras terren

Da niev administrescha la vischnaunca da pleiv Lumnezia immobilias d'ina valleta da 25 milliuns francs che s'audan a 23 fundaziuns ecclesiasticas. Ell'entira vallada dat ei 33 edificis sacrali, per in tierz da quels ei la vischnaunca da pleiv Lumnezia miez responsabla, numnadamein 11 capluttas e baselgias. Buca mo capluttas e baselgias, era casas pervenda, clavaus ed auters baghetgs ston ins survegilar e mantener cun scaldaments, renovaziuns pintgas e sanaziuns grondas en calustrias e caplanias. En tut dispona la vischnaunca da pleiv da 75 hectaras terren agricol a Degen, Morissen, Vella e Vignogn. Ultra da quei ha la suprastonza d'administrar 19 dretgs d'alp sill'Alp Nova.

Il pei da taglia ha la radunonza decidiu da sbassar da 17 sin 15 pertschien. Sco quei ch'il president Marco Sgier ha declarau all'anr ei la vischnaunca da pleiv Lumnezia miez reorganizada aschi bein ch'ins sesenta rinforzaus ed en ina situaziun buna e legrevla. Era cullas autras vischnauncas da pleiv en Lumnezia tgi-rien els ina buna collaboraziun cun sesidas regularas nua ch'ins tracti denter auter l'organisaziun dalla pastoraziun e l'instrucziun da ductrina.

La suprastonza dalla vischnaunca da pleiv Lumnezia miez, da seniester a dretg: Robert Caminada (actuar), Marie-Theres Riedi (vice-presidenta), Marco Sgier (president), sur Peter Aregger e Conrad Andreoli, administratur da beins ed immobilias.

FOTO A. BEELI